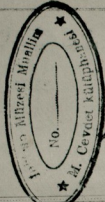

۲۱ - ۲۸ شباط ۱۹۱۸

صافی : ۳۳

ایکذہبی جلد

کی مکتوب

فَنِيسَرِ صَنَعَتَلَرِ

[۲۹ نچی ساییدن مابعد]

مارس (که جان یقینه ، ایصیز ومناسرتلره لا برتقلهده مرمر مخزن بوئمقددهر .

اوتارک استیلا ایشدیی کنیش بر حوالیده ، جهنلری قیراغی به مشابه بر بیاند اولان ویک آیمیشل قیرقار ازاله ا قورشونو رنکده آغیر طاش کتله اوراده یاتوب طورز . بو مرمرلر ط حکومندن کتیلریسه سیارش شرقی ایدیلن ناحتره مخصوص اولتی اوزره بو عجز حفظ اولئمقددهر .

حولیک برطرق اوزرنده مختلف هکاترا تخصیص ایدیلش اون قدر (آتلی یعنی اشتغالخالر صره ایله دیزلیدر . عمومیسه عادتاً مناسر جرهلری ظن ایدیلر درجهده حارق اعاده ساکن کوچوک بر ص بلدهمی !

رودن ، بو جرهلردن ایکسیسی اش ایدر . بونلرک برنده ، ناغام حائنده بیله یشش اولان « جهنم قیوسی » نامندکی اثر آچیدن قالی عفوطلر ؛ دیکرنده ایسه کت چالیشمقددهر .

چوق دله مشارالیهی سنی وغیرت یکیردیی کونک آفشاننده ، بو موقعهده ز ایش ایدم . بر اسکله آلور ، کی حائل ایشیله تفتیل اشتغال مجبور قا بکار ، و اوکا ایشی کورمکده ایکن ایدم . شمسک صوک شعاعاندن اش اوزوی اوکا آتشی برغیرت ویر ایدی اونق سلسلالتاری سرغله چامور داه فصل یوغوردنی کوزنک اوکنه کیم ببولک آشکال و تصاویر استحصالیه

برنجی فصل

صناعته حقیقه سنلک

دارالفنون جادوسنک منتهاسنده ، (شان - دو -

برآرائق دیدیکه :

— طوغریسی شو ایسکی معمارلر بیوک آدملر ایتش ! ... علی الخصوص انسان اولری کتیلریسه لایق اولمایان یوکونکی خلقلر یله مقایسه ایدمک اولورسه !

بونو دیمکله بی ، تراجه اوزرنده اوکلرک بنا قسنلک کوزل برشکل تختده کورولسته مساعد اولان بر نقطه یه طوغری چکدی و :

— شوطریف شکل ، گوش کی اولان سما اوزرنده نه قدر آهنگلار اترسام ایدیبور ، و آلت طرزدده آچیلا کوزل وادی به نه قدر جرانی حاکم بولنیور .

دیدى ، و جدو حاله طالدى و آبدە ایله بشون منظره عمومییه فی عاشقانه بر باقیش ایله احاطه ایتدی ! بولندیزز یوکسک موقعدن نظر ، واسع بر فضا به شامل اولیوردی . اوتاده یوکسک قواواق آغاچلری صهرلرینک منکس اولدنی (سەن) نیری ، گوش رنکندە بیوک برطوق رسم ایدرک متین (سەور - Sèvres) کورپرسته طوغری قاپوب کیدیور ... دها اوزافده (سن قلو - Saint - Cloud) نك شیل برصرته طیاغش بیاض قولمسی ، (سورن - Suresnes) ک ماثیسی تلالی ، خویلا آلودسیلرک مهم برشکلده کوستردی (مون والدرییه - Mont Valérien) تپهسی بولنیور !

صانع طرقدە پارس ، اوجسم پارس ، اوزافدن آووج ایتجه سیغه جق قدر کوچوک کورنن حدسز و حسن ساز خاله لر یغینتییسی حدود آسینه قدر اوز آسبور ؛ او پارس که صفایک ، کدرک ، قوای فاعلهک ، اقضای آمال کشمشلرینک قارمه قارشیق و متادیا ایتچده قایماقده اولدنی جسم برظرفشکل عجبندە تجسم ایشش حارق الطبیعه و معلا بر منظرهدهر !

« جهنم قیوسی » نامیه معروف قباره

وضعی آلتی اوکا اخطار ایدرلر . حتی علی آلتی کتر قولاری ویا جالاری کندی کینلرته کوره اوزاتیدیر ویا پوکیدرلر ، کوده ویاشی کندی اوزولریشه کوره — عادتاً مفصلی پایش قوتله لر کی — میل ایدیرلر ویا دوغر وولتیرلر وپوندن صکره ایشه باشلارلر .

سز ، بامکس ، موده لار کزک دقته شایسته بر طور آلتنه انتظار ایدییور وایسته بووضع وطوری تصویر ایدییورسکز . بردرجه ده که اولئر سزک امریکزه تابع اوله جسته سز اولئرک امری آلتنده کی کورینیورسکز .

تصور لر لی اصالق بزره صارقه له مشغول بولانلر روددن ، یواش بر سسله بکا جواب بره ردک :

— بن اولئرک دکل ، آنجق طبیعت امریشه اتیایدییورم ، بدی . ایتلکه مسلکداشلریم ، شیدی سوله بکتر طرزه چالیشه لرینه اولرجه سیلر واردر ، فقط طبیعی اولیه جبر و تضییق ایدیلری ، انیالری عادتاً قوتله فرض ایلری نتیجه سنده کندیلری ساخته وچانسز اثرلر حوصله کتیریم تلکسکه معروض قیلارلر .

بن ، اولره امتثال ایتکدن توفایدیم . نظر دتم اوکندده بولان اوضاع وحرکاتی واقعا اولانجه حقیقتله تقلید ایدیم . فقط اوجرکانی اولره آلدران اصلا بن دکل .

حتی تصویریه مشغول بولندیتم بر موضوع ، شاید (موده ل) مک معین بر طور آلتی طلب ایتکی بی مجبور قیاهق اولسه بیله اوطوری بن اوکا کوستر ، فقط مطلوب اولان وضعیتی آلمیچون کندیسه ال ایله طوقنمن کال اعتنا ایله اجتناب ایدیم . زیرا بن آنجق حقیقت بکا پدانه یعنی خارجی هیچ بر سبب اولمسن بن اظهاراتش اولدنی شیتی مثال ایتک ایتیم .

برآز مده لک ایتک تیتله :

— اوله امانه سز ایلر کزده طبیعی تام اولدنی کی تجسم ایدیر میورسکز که !...

دیکلمک اوزرته اصالق بزرلی بردن بره اندین

برافروق و قاشلری چانهق :

— های های ! طبق اولدنی کی ! بدی .

— فقط طبیعی تبدیله مجبورسکز ...

— اصلا و قطعا ! اوله یاپیجی اولسم کندیته لغت اوکورم .

— طبیعی تبدیل ایتدیکزه دلیل شو درکه

هیکنی یایدیکیز بر شصک آلتی ویا سنلاره

ایل قالی آلتنق اولسه بوقاب هیچ بروفت سزک

وجوده کتیریم اولدیمک هیکنک اجرا ایتدیک

تأثیری حوصله کتیریم .

— برآز دوشوندن صکره دیدیک :

— طوغیدر ! فقط بوده قالمک ، بن یایدیم

او ، موده لر لی کوزیه تعقیب ایدر ؛ اولره جولان ایدن سیاتک کوزلکندن سا کتانه ذوق و لذت لراو ؛ کنج قزلردن برینک ، بره دوشمش برقلمی آلتی اوزره اکیلورکی وجودنده کی جاذبه دار الاستیقیت ، آلتون کی صاچلری بانی اوزرته طویلامق اوزره قزلاری اوزاتان دیکر برقادیده کی نازک ظرافته ، پوروکده اولان بر ارکک عصبی متانتیه تقدیر ایله یاقار ؛ ارکک اولسون ، قاذین اولسون ، بولاردن هر هانکی بری کندی ذوقته موافق بر وضعیت آلتیه او وضعیتک عافظه ایدیلنی اولدن طلب ایدر . ایشه او ولت درعقب کیل قاوردار ... هان بر طاسلاق وجوده کتیر ؛ پوندن صکره عین

صوک فریاد

سرغله دیکر بریه باشلار وافیده اوله جه اعمال ایدر . بر اقسام ، کیجه تک حاوی حسیله اشتغالخانه تک داخلته قراکلی یاضه باشلامی اوزریشه موده لار ستاره لک آرقه سنده کینتیکده ایتک استاد ایل طرز مساعیسی حقدنه مصاحبت ایتکده ایدم . دیدیکه : — سزده ، بنم حیرتی موجب اولان تی ، مسلکداشلر که بیدون مخالف اولورق چالیشه کزدر . اولردن یک چولر نی طاییده و نصل چالیشدق لی نه کوردم . اولر (موده ل) ی « ماسه » اسنی وبردکاری کرسینک اوزرته بیقار تیرلر وشو ویا یو

سیورانه صرف ایتدیک اعتنا واهتامل آره سنده کی سلسله زمانیه ده یقندن لذت آلتنی وشکاجلر ، کندیسه داتارایون کی کلیدر ایدی . ایلک چیریدنه حوصله کتیردیک ویا تاسارلامار اوکاشوق ویرر ، چونک نظر جق ولان ودرن و فقط دها بطی بر تدقیقه طاییه جق برجه ده سریع اوزال بر حقیقتیه مالک بولانلر بر طاقم ضای کندیسی بوتاسلارله هان آن واحدهده تسلط وثبت ایدر .

چالیشرکن تعقیب ایتدیک اصول غریبدر : شغلخانه سنده ارکک ویا قاذین بر چوق چیلای (موده ل) لر طولاشیر ویا دیکنورلر .

روددن ، حیالتن سربستکله متحرک ولان چیلای جودلری دانه ده کوزی وکنده بولندبرق ایچون بولری باره ایله لولتار ، اولره لایقتمه دقته یاقار . ایشه حال حرکتده بولان عضا لک شکل و منظر سیله یوسایه ده توتنیری انست پیدا ایتدر . زمانه سارلی ایچون مستثنی بر حال اولان و هیکتا شلر جه بیله صورت عمومیده یالکز اشتغالک دوام ایتدیک مدت طرفنده کوریه بیلن بر چیلای ریجود (روددن) که مشهود اشتعال سندن بدی . بدن ادمانزنده ، قریض لانه لر نهده ، صاعه لر نهده ، یاریش و مسافه لر نهده ، قوشورده بر ا ایدین تعلیمی تاشا ایده ایده چیلای شکل طبیعی بر نظرله باقیه آلتش اولان قدیم یونانیلرک وجود بشر حقدنه پیدا ایتدیکری بوقوف واعتمادی روددن ، کوزی اوکندده ستاد کی دیوب ککده اولان چیلای انسانری دائمی صورتده حاضر بولندبرقه نامین واستعمال ایلش و بوضولنه حیساتک ، وجودک بون فلسفی اوزرته کی تأثیری کشفه موافق اولشدی . صورت عمومیده ، چه ره روح بکاته ممکنی نظرله یاقارلر . فی الواقع علام و جیه تیک ولابلله اونایشی بزه باطلی حیاتک ظاهرده تجلیسی کی کورونکده در . حقیقت حاله ایده وجودک هیچ بر عضای یوقندر که باطلی تحولاتی تفسیر وایضاح ایتسون . عضاتک کانه سی سیور ویا آلی ، شوق ویا توبیدی ، سکونت ویا تهوری افاده ایدر . . .

کرین قولر ، کوشه شک بر اقلان کورده هر حاله کوزلر ویا دوداقل قدر طاسانی تسم ایدرلر . لکن وجودک ، تنک صورت وشکلاری تفسیر ایده بیلک ایچون انسان ، اوکوزل کتیا تک صافاتی جه لیمک و اوقومق خصوصنده کال صبر و متانتله ملکه اشتعال انش اولتی لازمدر . ایشه اسکی زمان استادلریک کندی مدنیتلر عائد اخلاق و عادتلر سایه سنده یایدقاری ده ذاتا یو ایدی . (روددن) که کندی غرم وارادهمی قوتیه زمانزه ده یایدنی دخ بونک برتکرارندن عبارت ایدی .

دها اوښده نيازمندانه سولته دلالت ايدن
اونارک کړيکلنکي افراط ومبالغه ايله اړاڼه ايدم . . .

ديور ، واورينک العيصي اولان اقسامی ايله ده
اشارت ايدرك کوسټرور ايدی .

برآز سټريزه ديسک :

— سټري ايشته شيدی ياقه لادم ، اسناد !

کنديکړدخي «دها زياته ځلي ايدم» ، «مبالغه وافرط
ايله کوسټردم » ديورسکڼ ، کورپوسکڼ باديکله
طبيعتي تبديل ايدکڼ .

نم يو اصرارم اوږينه کولمکه باشلادی وجواها :

— خير ! ديدی ، طبيعتي تبديل ايدم ، دها

طوغريسي ايتدمسه يله پوني اوښاده فرقه واربه رقی
ياپش اولدم . چونکه نم کوروشه ، تأثير ايتکده
بولسان حس ! ، بکا طبيعتي پوراده اړاڼه و تصوير
ايلديکم وجه اوږده کوسټرشد اگر کورديکمی
تعديله ، دها زياته کولشدرمکه قالشه ايدم ،
هيچده ابي بر شي حصوله کيرمزمدم .

برآز صکره ، سوزينه دوام ايدرك :

— واقعا اعتراف ايدرمکه صنعتکار هيچده ،
طبيعتي ، عوام ناسه کورنديکي بر طرزه کورم ،
چونکه صنعتکارک تهيجي ظواهرک ايتدمکه داخلي
حقاقي کنديسته کشف ايتدير .

هيکلن دها آز حقيقي اولديني کوسټر . چونکه
فاني آلتندي منديج بر (مودل) له جاني بروضعتي
مهاديا محافظه وابقا ايتسي امکان خارجددر . حال
پوکه بن وضعتک هيئت عمومي سټي دهنده طولار ،
ونم تحطرافه امتثال واتباع ايتنديه (مودل) دن
لايتعلم طلب ايدرم .

دها ايپسي وار. آنان قالب آتقي هيئت خارجيه ي
کور اوکنه قوار ؛ بن ايسه روح ومعنايوده نجسم
ايتدرمکه پوکنده اقسام طبيعتدن اولدينه هيچ
شبهه پوقدر . بن پوتون حقيقي کوربرم . يالکڼر
سطح اوږنده کي دکل . تفسير وايضاحه چايشدديم
حالت روجيه ي افاده ايدن خطار نه ايسه اونري
بلي ايدرم .

پوني سويلرکي ياندکمه ماسه اوږنده طورمده
واک کوزل کارندن بری عداوتدمده اولان برهیکي
کوسټردی : دزچوکش وقولارني تضرعکارانه سپاه
رفع ايتش بر دليقاني . پوتون وجودی الم واندیشه
ايله کرکيڼ ، بدني ارقه به طوغری مائل ، کوسکی
شيشکڼ ، پويوي بآسک تاثير ليدم ديم دیک ، الريدی
کوپا آصيلوب طوئوق ايسنديکي اصرار آلود بر
وجوده طوغری قايقي !

— ايشته بايقڼر ، یأس ونوميدی افاده ايدن
عضلاتي دها زياته بلي ايدم . پوراده ، شوراده ،

خالق ادبياتندن نمونه لر

اسکي خټل نورکورای

حق بکا بر دلبر ویرسه

کوزه لاره سرور اولسه

غرمزه می هم کوزی جلا د

قانی یاه بکزر اولسه

کوزل اولسه قولده بلده

بولوناسه دکه ایلده

غایت طانی اولسه دیلده

دوداجنی شکر اولسه

پوني اورته بلی ایتجه

پوزی ترکل آغزی غنجه

هم ارقاداش هم اکلتجه

کوزل پوزی کولر اولسه

شویه بیاض اولسه تی

کوندن صافلار اولهم آتی

آل پناهی دونی کونی

کوش کی دوعار اولسه

آلی قر قلم فاشلی

سوده پوزر بشیل باشلی

آغزی صدف ایچی دیشلی

هر بر سوزی کهر اولسه

مدد سندن پوجه غی

مرصده ایرکور بی

هرنه قدر سوسه آتی

بی آرتوق سور اولسه

.*

کیسه دن پیلدزم بن بولاری

نه اولدیه بکا دیلدن اولدی

کوزمه خیالدر یارک ایلاری

پو محبت بکا یارمدن اولدی

لاهک داغ ایچره باغری طولو قان

کلشنده زار ایدر بر خیتی صرغان

بیلده صوردم که نهدر پو افغان

آه ایدر دیر بکا کلدن اولدی

یاد صبا یاره اوغراسره پوگ

پایته سور پوزک اول پوزی کلک

پویه پریشان حال اولدیم بیلک

بکا بر صابی سنبلمدن اولدی .

پوسکله ده هوالده اوچارکن

پولغار پایالاسنی آشوب کیرکن

کندیک سایمدن اورکوب قچارکن

طورنهم ایدر بکا طاللدن اولدی

.*

خاطرین بیقچه ، یت ، بن کدناک

بر ادنا قولیم بنده خداناک

نیجه سنجیلن غنجه فداناک

آپیلان بهاری صولا کلشدر

کوزله ک سودیکم ، بزده پیلیرز

سني احسان ایدر دیو کاییز

ایچنه سودیکم بزده پولوز

عاشق معشوقی بولا کلشدر

دوعار آیلر کی دوعوب دولانه

چغوب قارشیمزده بویه صالینه

بی سور دیو صاقین آلتینه

کوزی سورلر اولاکلشدر

.*

پورو هی ایکی دینی بهر جانلی

حقیقتی اولان بویه اولسونی

اوتونو کی ظالم عهد و پیمانی

طولزه اتمک بیان بویه اولسونی

کوزلمدن آقپور قانی باشلر

قلبعده یارلر باغرمده طاشلر

دوشبری شانکه سوله پو ایشلر

کلشنکده یاد بیللار اوتسونی

عاشقک پانه دالم کلبردک

اول زمانده پک ائی بیلبردک

تولورومده سندن آیرلیم دبردک

شول ایچدی ک آدلر سنی طوتسونی

دوغرو سوله واز گلدگی بیلیم

آقار چشمه یانم بردم سیلیم

نه اوکود ویررسک بن نه قیلام

سمرنگه سنهم یاسون توتسونی

رعیب